Basisondersteuning SBO De Vlieger

Schooljaar 2026–2027

1. Uitgangspunt en doel

SBO De Vlieger biedt onderwijs aan leerlingen die binnen het regulier basisonderwijs onvoldoende tot leren en ontwikkeling komen en aanpassingen nodig hebben in aanbod, leeromgeving en begeleiding. De ondersteuning is intensiever en specialistischer dan binnen het regulier basisonderwijs. Veel interventies die elders als extra gelden, horen hier bij het dagelijkse onderwijs.

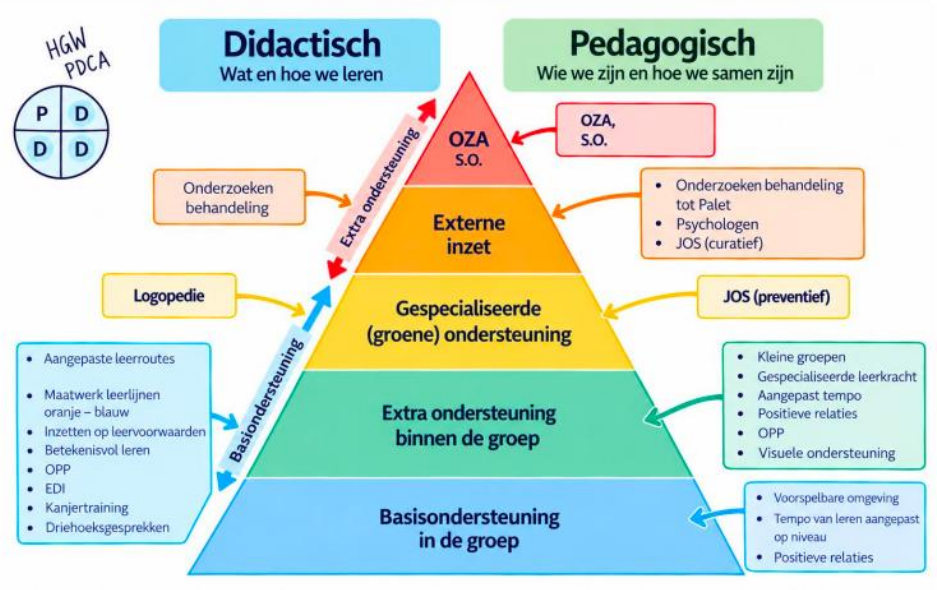
We werken aan dezelfde kerndoelen als het regulier onderwijs en stemmen tempo, instructie en leerstof af op functioneringsniveau, onderwijsbehoeften en uitstroomperspectief. Veiligheid, succeservaringen, welbevinden en zelfvertrouwen zijn voorwaarden om tot leren te komen.

2. De ondersteuningspiramide

De piramide uit het ondersteuningsplan laat de opbouw zien vanuit basisondersteuning in de groep naar aanvullende en specialistische ondersteuning. De twee kanten – didactisch en pedagogisch – worden in samenhang bekeken. De leerkracht blijft regiehouder voor het dagelijks onderwijs; ondersteuning wordt volgens HGW en de 4D-cyclus doelgericht gepland en geëvalueerd.

3. Basisondersteuning en extra ondersteuning

De basisondersteuning is het pedagogisch-didactische fundament dat iedere leerling dagelijks ontvangt. Aanvullende ondersteuning wordt doelgericht ingezet wanneer de basisondersteuning onvoldoende effect heeft of wanneer vooraf duidelijk is dat een leerling meer nodig heeft.

Laag in de piramide	Praktische betekenis op De Vlieger
Basisondersteuning in de groep	Voorspelbare leeromgeving, EDI, passende leerroutes, positieve relaties, structuur en dagelijkse begeleiding.
Extra ondersteuning binnen de groep	Gerichte intensivering: extra instructie, kleine groep, maatwerk en extra ondersteuning door leerkracht/ondersteuner.
Gespecialiseerde (groene) ondersteuning	Inzet van interne expertise en gerichte ondersteuning, bijvoorbeeld logopedie, JOS-preventief en gespecialiseerde begeleiding.
Externe inzet	Externe expertise of behandeling, afgestemd met ouders en betrokken deskundigen.
OZA / S.O.	Wanneer onderwijs en zorg opnieuw moeten worden afgewogen, onderzoek naar een passende onderwijs-zorgvoorziening of SO.

Afbakening: ondersteuningsniveau laag 1 en 2 rekenen we tot de basisondersteuning. Bij niveau 3 en hoger beschrijven we de aanvullende interventies, afspraken en evaluatie expliciet in het OPP van de leerling.

3. Basisondersteuning voor iedere leerling

Pedagogisch klimaat en sociaal-emotionele ontwikkeling

Een positief, veilig, gestructureerd en voorspelbaar klimaat; preventief handelen, groepsvorming, schoolregels, Kanjertraining en expliciete begeleiding bij emoties, zelfregulatie, relaties en samenwerken. Gewenst gedrag wordt benoemd en bekrachtigd.

Didactische ondersteuning

Kleinere groepen (meestal maximaal 16 leerlingen), onderwijs op passende leerroutes, EDI, controle van begrip, verlengde instructie, extra oefentijd, doelgerichte herhaling, aangepaste leerstof en tempo, verrijking waar passend en groepsdoorbroken werken. De leerkracht maakt de leerdoelen en stappen zichtbaar en ondersteunt met materialen en voorbeelden.

Structuur, prikkelregulatie en leren leren

Vaste routines, duidelijke werkwijzen, een zichtbare dagstructuur met pictogrammen en waar passend een planning op het bord. Visuele ondersteuning, blokjes of andere concrete materialen, koptelefoons en een rustige werkplek kunnen worden ingezet. Leerlingen oefenen taakaanpak, zelfstandig doorwerken, hulp vragen, plannen en reflecteren op werk.

Samenwerking en volgen

Leerkrachten volgen de ontwikkeling via observaties, methode- en andere toetsgegevens, leerlinggesprekken en het OPP. Ouders en leerling zijn gesprekspartners. Het OPP wordt tweemaal per jaar besproken in een driehoeksgesprek en zo nodig tussentijds bijgesteld; tussentijdse signalen en veranderingen in ondersteuning worden actief met ouders gedeeld.

4. Aanvullende ondersteuning en afstemming

Wanneer de ondersteuning binnen het groepsaanbod niet toereikend is, analyseert het team de hulpvraag. Samen met de intern begeleider wordt een concrete interventie gekozen, met doel, uitvoerder, duur en evaluatiemoment. Voorbeelden zijn begeleiding door een onderwijsondersteuner, individuele of kleine groepsinterventies, intensievere didactische begeleiding en gerichte sociaal-emotionele of executieve ondersteuning.

Bij complexere vragen kan deskundigheid van psycholoog, logopedist, Jeugdhulp op School, externe professionals of het samenwerkingsverband worden betrokken. Ondersteuning blijft waar mogelijk verbonden aan de groep en wordt niet uitsluitend als losse voorziening georganiseerd.

5. Werkwijze per stroom

Stroom	Onderwijs en begeleiding
Regenboog (groep 1–4)	Thematisch en spelend leren; bewegend leren, betekenisvolle opdrachten, taal, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. In groep 1–3 wordt OVM gebruikt. In groep 3 geleidelijke overgang naar methodegebonden onderwijs.
Kameleon	Voortzetting van leerlijnen uit Regenboog, introductie van groepsdoorbroken werken en verkenning van de passende vervolgstroom. Waar passend kennismaking of stage bij ateliers van Oranje.
Blauw (vanaf groep 6)	Voorspelbaarheid, duidelijke routines, veiligheid en structuur. Dag- of weekplanning naar behoefte.
Oranje (vanaf groep 6)	Kernvakken op vaste momenten, thuisgroep als basis en ateliers voor praktisch, creatief en kerndoeldekkend aanbod.

6. Ondersteuningsroute en OPP

Stap	Wat leggen we vast?
1. Signaleren en integratief beeld	Sterke kanten, belemmerende en bevorderende factoren, leerling- en ouderperspectief, leerontwikkeling en onderwijs-/ondersteuningsbehoeften.
2. Aanpak in de groep	Doelen, leerroute, concrete didactische en pedagogische keuzes binnen de basisondersteuning.
3. Intensiveren	Wat aanvullend nodig is boven het schoolbrede basisaanbod, wie het uitvoert en hoe lang.
4. Evalueren en bijstellen	Effect op leren, gedrag en welbevinden; afstemming met IB en ouders; vervolg of afbouw van ondersteuning.

5. Specialistisch / extern	Indien nodig onderzoek, specialistische begeleiding en overleg met ouders en samenwerkingsverband.

In het OPP wordt verwezen naar deze schoolbrede basisondersteuning en de leerroutekaarten. In het OPP wordt beschreven welke doelen, onderwijsbehoeften en ondersteuning afwijken van of aanvullend zijn op dit basisaanbod.

7. Wanneer de ondersteuning niet voldoende is

Als een leerling ondanks aanpassingen en gerichte begeleiding onvoldoende tot ontwikkeling komt, de veiligheid structureel in het geding komt of zorg voorliggend is, onderzoeken school en ouders tijdig een passend vervolg. De leerkracht, intern begeleider en psycholoog zijn hierbij betrokken. Indien nodig volgen afstemming met het samenwerkingsverband, een aanvraag voor een andere toelaatbaarheidsverklaring of een verkenning van passende zorg/dagbesteding.

8. Nog te bespreken en vast te stellen

- Concrete termijn en procedure voor tussentijdse evaluatie (bijv. 6–8 weken).
- Plaats van de schoolbrede basisondersteuning en leerroutekaarten in ParnasSys en de verwijzing vanuit het OPP.
- Definitieve afbakening en benaming van ondersteuningsniveaus ten opzichte van de piramide.